

SJÖFARTSVERKETS MEDDELANDEN

Serie A

Utkom från trycket den 3 juni 1970

Nr 4 1970

Nr 4

Sjöfartsverkets kungörelse om bostäder och ekonomilokaler m.m. på fartyg;

given i Stockholm den 19 maj 1970

Sjöfartsverket har, som tillägg till 3 kap. Kungl. Maj:ts kungörelse (1965:908) med tillämpningsföreskrifter till lagen (1965:719) om säkerheten på fartyg, funnit gott förordna som följer.

Tillämpningsbestämmelser

1 §

Denna kungörelse äger tillämpning på svenskt fartyg med undantag för lustfartyg. Beträffande fartyg som nyttjas till fiske skall endast gälla 53 §. Vad i kungörelsen föreskrives om bostäder gäller bostäder för ombordanställda.

2 §

Sjöfartsverket kan meddela eftergift från föreskrifterna i denna kungörelse om det är skäligt med hänsyn till fartygets storlek, begränsade användningsområde eller annan särskild omständighet. Sådan eftergift får ej strida mot internationell överenskommelse som biträts av Sverige.

Ritningar

3 §

Om ingivande av ritningar till sjöfartsverket för godkännande beträffande bostäder och ekonomilokaler gäller särskilda föreskrifter.

Bostadsrum

4 §

Högst två personer får förläggas i samma sovrums.
Befäl, radiotelegrafist, föreståndare för ekonomiavdelning samt båtsman, timmerman, elektriker, pumpman och därmed jämställd person, som är anställd endast i sådan särskild befattning, skall ha eget sovrums.
I sovrums eller vid ingång till sådant rum skall på väl synlig plats finnas uppgift om det högsta antal personer för vilket rummet är avsett.

5 §

Sovrums skall om möjligt vara beläget midskepps eller akterut.

Denna kungörelse ingår i sjöfartsverkets samling av bestämmelser om säkerheten på fartyg (säkerhetsreglemente).

Sovrum får ej till någon del vara beläget för om kollisionsskottet eller tvärskeppsplanet genom detta. Ej heller får sovrums till någon del vara beläget under översta lastvattenlinjen på annat fartyg än bogserfartyg eller fartyg vars storlek eller byggnadssätt medför att en sådan placering ej kan undvikas.

6 §

Sovrum skall ha en golvyta som uppgår till minst nedan angivna mått.

Fartygets bruttodräktighet i registerton	Minsta tillåtna totala golvyta kvadratmeter		Minsta tillåtna fria golvyta			
			yta kvadratmeter		bredd meter	
	1 pers.	2 pers.	1 pers.	2 pers.	1 pers.	2 pers.
3 000 eller mera	7 ¹	10	1	2	1	1
500 intill 3 000	5 ¹	9	1	2	1	1
400 intill 500	4	7	1	2	1	1
100 intill 400	3	5	0,8	1,6	0,8	0,8
under 100	3	4	0,8	1,4	0,7	0,7

¹ Sovrum för befäl, radiotelegrafist och föreståndare för ekonomiavdelning skall ha en total golvyta av minst 10 kvadratmeter på fartyg med en bruttodräktighet av minst 3 000 reg.ton, minst 9 kvadratmeter på fartyg med en bruttodräktighet av 500 intill 3 000 reg.ton och minst 6 kvadratmeter på fartyg med en bruttodräktighet av 400 intill 500 reg.ton. Golvytan får avse sovrums och till rummet hörande dagrum tillsammans.

Vid beräkning av totala golvytan får, förutom den del som är fri från möbler, inräknas sådan del, som upptages av sovplats, skåp, byrå eller sittplats. Liten eller oregelbundet formad del, som ej effektivt ökar det utrymme, inom vilket person fritt kan röra sig, och icke kan utnyttjas för möblering, får ej inräknas.

På fartyg med mindre bruttodräktighet än 500 registerton får vid beräkning av golvytan medtagas även sådan yta av sovplats eller sittplats under vilken golvet ej sträcker sig.

Den minsta tillåtna fria golvytan skall ha formen av en rektangel. På rektangeln får ej finnas annan möbel än sittplats som kan förflyttas till plats i rummet utanför rektangeln.

7 §

I sovrums skall finnas sovplats för varje person för vilken rummet är avsett. Intill varandra belägna sovplatser skall vara avskärmade från varandra. Är fönsterventil anordnad över sovplats får ytterligare sovplats ej anordnas över denna sovplats. Överkant av botten på sovplats skall vara belägen minst 0,3 meter över golvet. Över sovplats skall, räknat från överkanten av dess botten, finnas fritt utrymme till en höjd av minst 0,75 meter.

Sovplats skall vara försedd med lämplig botten och härtill avpassad madrass av material som är godkänt av sjöfartsverket. Är sovplats belägen ovanför annan sovplats skall den vara utformad så att den ej släpper igenom damm. Ram och slingerbräda till sovplats skall vara av hårt och slätt material. Är ramen tillverkad av rör, skall dessa vara täta. Sovplats skall invändigt ha en minsta dimension av 1,98 X 0,80 meter.

8 §

För varje person för vilken sovrums är avsett skall finnas minst ett klädskåp och minst en låda för förvaring av kläder.

Klädskåp skall vara väl ventilerat och invändigt ha en höjd av minst 1,75 meter och en yta av minst 0,6 X 0,5 meter samt ha hyllor och lås. Lådutrymmet skall ha en rymd av minst 0,1 kubikmeter.

Sovrum skall vara försett med bord. Bord skall vara fast eller utgöras av fällbar eller utdragbar skiva. För varje person för vilken rummet är avsett skall finnas sittplats. Möbleringen skall vara sådan att skrivgöromål kan utföras. Sovrum skall dessutom vara försett med gardiner, spegel, bokhylla, skåp för toalettartiklar och klädkrokar i erforderligt antal. Finnes i anslutning till sovrums särskilt tvättrum får spegel och skåp för toalettartiklar vara placerade i tvättrummet. Finnes dagrum eller tvättrum i anslutning till sovrums får den föreskrivna inredningen placeras på annat lämpligt sätt.

9 §

På fartyg med mera än nio ombordanställda skall finnas ett lämpligt beläget och ändamålsenligt möblerat dagrum för befäl, radiotelegrafist och föreståndare för ekonomiavdelning och ett sådant rum för övrig personal.

Om dagrum somfår utgöras av mässrum stadgas i 24 §.

10 §

Det skall finnas minst en plats på öppet däck till vilken de ombordanställda äger tillträde under fritid. Storleken skall vara anpassad efter fartygets storlek och besättningens antal. Minst ett utrymme skall vara beläget i bekväm anslutning till huvuddelen av bostadsrummen. Däcket skall i erforderlig omfattning vara försett med fast eller löstagbar beläggning, om det ej är uppenbarligen obehövt. Beläggningen skall vara godkänd av sjöfartsverket.

11 §

På fartyg skall finnas klosettrum. I klosettrum får endast placeras en klosett. Klosettrum får ej vara avsett för mer än sex personer.

Klosettrum skall vara så belägna inom bostadsutrymmena att besättningen erhåller bekväm tillgång till dem.

Befäl, radiotelegrafist och föreståndare för ekonomiavdelning skall, om antalet övriga ombordanställda överstiger fyra, ha särskilt klosettrum.

Om ekonomipersonalen förutom föreståndaren för ekonomiavdelningen uppgår till minst fyra personer skall denna personal ha särskilt klosettrum.

12 §

I maskinrum eller dess omedelbara närhet eller intill kontrollrum där ständig vakthållning erfordras och eljest på plats där arbete regelmässigt utföres skall finnas klosettrum för tjänstgörande personal.

På fartyg med en bruttodräktighet av minst 400 registerton skall finnas klosettrum för vaktpersonalen i styrhyttens närhet.

På fartyg med en bruttodräktighet av minst 1 000 registerton skall finnas särskilt klosettrum för arbetskraft ej hörande till fartygets besättning, som befinner sig ombord under hammuppehåll eller liknande omständigheter.

Om särskilda klosettrum i anslutning till sjukrum och ekonomilokaler stadgas i 21 och 29 §§.

13 §

I klosettrum enligt 11 § får dörr finnas endast till förrum eller gång. Dörr får dock finnas mellan sovrums och klosettrum om klosettrummet är avsett endast för sovrums.

Klosettrum eller förrum till klosettrum skall vara försett med tvättställ.

Klosettrum får ej ha gemensamt utförande med annat rum än tvättrum som särskilt hör till ett sovrum.

14 §

Klosett skall vara försedd med spolanordning eller annan evakueringsanordning vilken kan användas oberoende av sådan anordning för annan klosett. Klosett skall vara så utförd att anordningen ej blir oanvändbar på grund av frost. Avloppsrör från klosett skall vara så dimensionerat och anordnat att risk för tilltäppning av röret såvitt möjlig undviks och rensning lätt kan ske. Avlopp från klosett får ej kombineras med annat avlopp så att sanitär olägenhet kan uppstå.

15 §

På fartyg skall finnas tvättrum. För befäl, radiotelegrafist och föreståndare för ekonomiavdelning skall finnas minst ett särskilt tvättrum om antalet övriga ombordanställda överstiger fyra.

På fartyg med en bruttodräktighet av minst 6 000 registerton skall för tjänsten i maskin finnas omklädningsrum.

16 §

Antalet tvättställ i tvättrum skall vara minst ett för varje påbörjat tretal personer för vilka rummet är avsett. I tvättrum skall finnas minst en dusch för varje påbörjat sextal personer för vilka rummet är avsett.

I anslutning till omklädningsrum skall finnas minst en dusch och minst två tvättställ.

Är tvättställ anordnat i sovrum får antalet tvättställ i tvättrum minskas i motsvarande omfattning. Dock skall finnas minst ett tvättställ för varje påbörjat sextal personer för vilka rummet är avsett.

17 §

Tvättställ skall vara fast anbringat. Det skall vara tillräckligt stort och av lämpligt material med slät och beständig yta.

Till tvättställ, duschanordningar och badkar skall varmt och kallt vatten från dricksvattensystem kunna tillföras med rörledning.

18 §

Tak och vägg i tvättrum skall vara av lämpligt material som endast i ringa grad absorberar vatten. Om material i golv föreskrives i 44 §. I golvet skall finnas avloppsbrunn med avloppsrör så dimensionerat och anordnat, att tilltäppning av röret förhindras och rensning lätt kan ske.

Dörr till bastu skall öppnas utåt och ha handtag av trä eller annat värmeisolerande material samt får ej ha annat lås än snäpplås.

19 §

Särskilda utrymmen för förvaring av oljekläder och sjöstövlar samt arbetskläder skall finnas. Förvaringsutrymmena skall vara belägna i närheten av sovrummen. Finnes särskilt omklädningsrum skall dock förvaringsutrymmena vara belägna i detta. De skall vara tillräckligt stora och ha tillfredsställande ventilation. För personal som ej bor ombord skall erforderligt antal klädkåp finnas för förvaring av arbets- och gångkläder. Skåp avsett för gångkläder skall ha lås.

20 §

Uppgår antalet ombordanställda till minst sex skall finnas särskilt rum för klädvård. I rum för klädvård skall finnas tvättkar samt anordningar för torkning av kläder i tillräcklig omfattning. Uppgår antalet ombordanställda till minst 15 skall finnas tvättmaskin.

Tvättkar skall vara försett med avlopp och ha tillgång till kallt och varmt vatten från dricksvattensystem i tillräcklig omfattning.

Avloppsrör till rum för klädvård skall uppfylla föreskrifterna i 18 §.

21 §

Överstiger antalet ombordanställda 14 och nyttjas fartyget på resa med mer än tre dagars oavbruten gång skall särskilt rum vara anordnat för sjukvård.

Antalet vårdplatser i sjukrum skall minst vara en om antalet ombordanställda understiger 19, två om antalet ombordanställda uppgår till 19 men ej till 32, tre om antalet ombordanställda uppgår till 32 men ej till 47 samt fyra om antalet ombordanställda uppgår till 47 eller flera. Antalet vårdplatser i sjukrum får dock om särskilt undersöknings- och behandlingsrum finnes och minst tre fjärdedelar av de ombordanställda är förlagd i enmanshytter inskränkas till två.

För kvinnlig personal placerad i sovrum för mer än en person skall finnas ytterligare ett sjukrum med minst en sovplats.

Sjukrum skall vara lätt tillgängligt och bekvämt inrättat så att de sjuka under alla väderleksförhållanden kan erhålla lämplig vård. Sjukrum som är avsett för en person skall ha en golvyta av minst fem kvadratmeter. Är sjukrummet avsett för mera än en person skall golvytan ökas med tre kvadratmeter för var och en av de personer som till antalet överstiger ett. Säng i sjukrum skall vara så placerad att patienten kan behandlas från båda sidor samt ha de mått som föreskrivs i 7 §. Sjukrum skall vara försett med lämpliga klädskap. Ingång till sjukrum jämte anslutande gång skall vara avpassad för passage med sjukbår. Bredd av dagöppning i dörr till sjukrum får ej understiga 0,75 meter. Ringledning skall finnas vid sovplats. Finnes ej särskilt sjukrum för kvinnlig personal, skall i sovrum för kvinnor finnas särskild ringledning.

I omedelbar anslutning till sjukrum skall finnas klosettrum. Detta bör ha direkt ingång från sjukrummet.

22 §

På fartyg med en bruttodräktighet av minst 1 600 registerton skall finnas en kontorshytt för tjänsten på däck och en för tjänsten i maskin.

Ekonomilokaler

23 §

På fartyg skall i erforderlig omfattning finnas särskilda lokaler för framställning och beredning av livsmedel samt för intagande av måltider ävensom biutrymmen, såsom lager-, förråds- och diskrum. Dessa lokaler med biutrymmen benämnes ekonomilokaler. Lokalerna skall vara rymliga och väl planerade samt fylla skäligen krav på hygien och säkerhet med ohälsa och olycksfall. De skall vara belägna i förhållande till varandra och andra utrymmen så att hanteringen av livsmedel och utensilier underlättas.

Ekonomilokal skall, om så erfordras för att livsmedel ej skall skadas genom värme, vara isolerad från intilliggande utrymme som vanligen har hög temperatur.

24 §

Lokal för intagande av måltider skall utgöras av särskilt mässrum. Uppgår antalet ombordanställda till högst fyra personer får dock lokalen utgöras av särskilt anordnad lämplig plats i köket.

På fartyg med en bruttodräktighet av minst 1 600 registerton får mässrum utgöras av dagrum som är anordnat och utrustat så att det kan användas som mässrum.

På fartyg skall då antalet ombordanställda överstiger sex, finnas särskilt mässrum för befäl, radiotelegrafist och föreståndare för ekonomiavdelning samt för övrig personal.

25 §

Mässrum och annan måltidsplats skall ha sådan storlek och utrustning att de personer för vilka utrymmet är avsett samtidigt kan intaga sina måltider sittande vid bord. Golvytan skall utgöras av minst en kvadratmeter för varje person som rummet är avsett för. För varje sittplats skall vid bordet finnas ett utrymme med en bredd av minst 0,6 meter. Yta på bord och sittplatser i mässrum och annat måltidsrum skall vara slät, lätt att rengöra samt beständig mot sprickbildning.

26 §

För förvaring av livsmedel skall finnas erforderliga förrådsutrymmen, vilka då så erfordras skall vara försedda med anordning för kyl- eller frysförvaring av livsmedlen.

Skilda lagerutrymmen skall finnas i nedan angiven omfattning för vart och ett av varuslagen

a) passagerarfartyg: för kött, fisk, mejeriprodukter, grönsaker och rotfrukter samt gryn och mjöl,

b) annat fartyg än passagerarfartyg, i oceanfart: för kött, fisk, grönsaker och rotfrukter samt gryn och mjöl,

c) annat fartyg än passagerarfartyg, i norrsjöfart eller mera begränsad fart: för kött, fisk samt grönsaker och rotfrukter.

Skilda lagerutrymmen erfordras dock ej på fartyg som medför endast små kvantiteter av förpackade varor eller varor inneslutna i tillförlitliga förvaringskärl.

Andra varuslag än de som nämnts ovan får förvaras tillsammans med gryn och mjöl.

27 §

Kylanläggning skall ha sådan kapacitet att temperaturen ej överstiger i kylrum för kött, fisk, eller mejeriprodukter..... + 4°C
i kylrum för grönsaker och rotfrukter..... + 6°C
samt i frysrum

Skilt lagerutrymme för gryn och mjöl skall vara så anordnat att temperaturen där ej överstiger + 10° C.

Kyl- och frysrum skall vara försett med lätt avläsbar termometer.

28 §

På passagerarfartyg på vilket måltider för passagerare tillredes skall då så erfordras inom ekonomiavdelningen vara avdelade särskilda utrymmen för kallskänk, rensning av fisk och grönsaker, upptining av djupfrysta livsmedel samt aktiv avsvälning.

29 §

Är inom ekonomiavdelning anställda tre eller flera personer, skall i kökets närhet finnas klosettrum för ekonomipersonalen. Klosettrummet skall kunna låsas utifrån. Sådant klosettrum får ej vara avsett för mer än 15 personer och skall vara utmärkt med skylt, som visar att rummet är förbehållet ekonomipersonal.

30 §

Inom ekonomilokalerna skall finnas särskilt arbetsställe för diskning. På passagerarfartyg på vilket förekommer diskning av servis för passagerarnas

utspisning skall arbetsstället vara anordnat i särskild diskavdelning eller särskilt diskrum. Arbetsställe för diskning skall vara försett med diskbänk.

31 §

Diskmaskin av entankstyp skall vara försedd med anordning för försköljning av disk. Även annan diskmaskin bör vara försedd med sådan anordning. Sköljanordning skall vara försedd med uppsamlingstråg och så beskaffad att stänk förhindras.

Korgbana till diskmaskin skall vara försedd med sluttande spillplåt som har avlopp på den lägsta punkten. Fast korgbana får ej anordnas så att diskmaskin förbygges. Tillräckliga avlastningsbord för förberedelse och urplockning av disken skall finnas.

32 §

Arbetsbord i upptiningsrum eller på upptiningsplats skall vara av rostfritt stål eller likvärdigt material samt vara försett med erforderligt antal hoar.

Spis skall vara försedd med slingerlist. Kokgryta och stekbord, som kan tippas, skall vara försedda med skydd mot oavsiktlig tippning. Spis, stekbord eller annan liknande utrustning skall vara uppställd så att arbetet vid densamma kan ske stående i tvärskeppsled.

Diskbänk skall ha överyta av rostfri plåt eller likvärdigt material samt ha erforderligt antal hoar. Ytan på diskbänk skall vara så väl tilltagen att diskat och odiskat gods samtidigt kan uppställas åtskilt. I anslutning till diskbänk skall finnas utslagsho eller pyts för skrädning. Över ho i diskbänk eller arbetsbord skall finnas blandkran med varmt och kallt dricksvatten.

För eggverktyg skall finnas särskilda ställ eller lådor.

33 §

I beredningsrum och andra rum där spill lätt uppkommer och daglig rengöring erfordras, skall i golvet finnas golvbrunn eller, om det är tillräckligt, spygatt. Intill kokgryta och stekbord, som kan tippas, skall finnas golvbrunn. Golvbrunn skall vara täckt av sil. Avloppsledning skall vara lätt åtkomlig för rensning.

Inom eller invid kök samt invid kyl- och frysrum skall finnas dricksvattenkran med tappventil till vilken spolslang kan anslutas.

34 §

I ekonomilokaler på fartyg med en bruttodräktighet av minst 400 registerton skall särskilda anordningar för tvättning av händerna finnas till sådant antal som erfordras med hänsyn till personalens storlek och lokalernas utformning. Vid bedömning av det erforderliga antalet skall tvättställ i klosettrum eller diskho ej medräknas.

35 §

Vid anordning för tvättning av händerna skall finnas blandkran för varmt och kallt dricksvatten samt lämplig hygienisk anordning för rengöring och torkning av händerna.

Kran vid tvättställ skall, om den är självstängande, öppnas med icke handmanövrerad anordning.

36 §

För uppsamling av sopor och avskräde skall finnas sluten behållare eller annan lämplig täckt anordning. Anordningen skall ha sådan storlek att den är tillräcklig med hänsyn till verksamheten på fartyget och den tid som fartyget normalt ej befinner sig på plats där sophämtning förekommer eller där avfallet eljest kan avlägsnas. Om slaskstört finnes skall den ha effektiv tillslutningsanordning. Inom ekonomilokal eller annat slutet rum får slaskstört ej placeras så att den vållar hygieniska olägenheter. Slaskstört i ekonomilokal eller annat slutet rum skall vara försedd med effektiv spolplanordning och vara lätt att rengöra.

37 §

Framför arbetsställe skall finnas fritt golvutrymme. Storleken av golvutrymme skall fastställas med avseende på arbetets art och det antal personer som vanligen utför arbete i lokalen. I lokal där vanligen endast en person utför arbete skall framför arbetsställe såsom spis med ugn och stekbord den fria golvytan ha en bredd av minst 0,9 meter samt framför spis utan ugn 0,7 meter. Framför kokgryta och liknande anordning som kan tippas skall bredden av golvytan vara minst 1,2 meter.

38 §

Dörröppning skall vara tillräcklig för erforderliga varutransporter.

På passagerarfartyg skall där det med hänsyn till omständigheterna kan anses erforderligt förbindelse mellan passagerarmatsal och rangeringsrum vara anordnad genom två dörrar för passage i olika riktningar. Sådan dörr skall, om den inte är försedd med automatisk öppningsanordning, ha glasruta i ögonhöjd. Förekommer endast en dörr skall den ha sådan glasruta.

Dörr till kyl- och frysrum i vilket person kan vistas skall kunna öppnas även från insidan. Vid sådan dörr skall därjämte finnas anordning märkt med "nödsignal" för signalering till ställe varifrån hjälp kan erhållas.

För transporter mellan ekonomilokaler på olika däck skall där så kan anses erforderligt finnas varuhiss eller liknande anordning vilka skall vara lätta att rengöra.

39 §

Fast inredning och utrustning skall sluta tätt mot golvet eller vara uppställd på stöttor eller upphängd på en höjd över golvet av minst 0,25 meter. Framför fast inredning skall finnas tillräckligt fotutrymme.

Fast inredning och utrustning invid vägg skall sluta tätt mot väggen. Den i första stycket angivna minsta höjden får i skäligen omfattning underskridas beträffande inredning och utrustning vid vägg om golvet under densamma sluttar ut mot lokalen.

40 §

Bord, hylla och annan inredning skall vara så beskaffad och placerad att arbetet underlättas och rengöring lätt kan ske.

Inredning i lagerrum eller lagerutrymme avsett för oförpackade livsmedel eller torra varor skall vara slät och får ej bestå av poröst material. Trä som användes i sådan inredning skall vara särskilt behandlat för ändamålet. I kyl- och frysrum skall för förvaring av sådana varor finnas backar eller andra lämpliga anordningar av rostfri plåt eller likvärdigt material.

Vägg och golv i frysrum skall vara försedda med anordning som möjliggör luftcirkulation mellan lagrade livsmedel samt väggar och golv.

Arbetsbord avsett för arbete i stående ställning skall om inte särskilda skäl föranleder annat ha en höjd över golvet av minst 0,9 meter och vara så avpassat att varje arbetsplats vid bordet erhåller en längd av minst en meter.

Inredning under bordsskiva skall vara något indragen räknat från skivans kant.

Gemensamma bestämmelser för bostadsrum, ekonomilokaler och andra slutna rum

41 §

Sovrum och sjukrum får ej gränsa till rum eller plats med bullerkälla av betydelse, såsom framdrivningsmaskineri, styrmaskineri och däcksmaskineri eller rum inom vilket stark kyla eller värme förekommer eller oljetank eller vara placerat omedelbart ovanför propellern. Vad nu sagts skall om det kan ske gälla även dagrum och mässrum.

Kan på grund av fartygets storlek eller annan omständighet kravet i första stycket ej uppfyllas skall tillfredsställande isolering mellan utrymmena vara anordnad.

Bostadsrum och ekonomilokal skall vara betryggande avskilda från lastoljetank, pumprum och annat liknande utrymme.

42 §

Bostadsrum och ekonomilokaler får ej stå i direkt förbindelse med annat slag av rum än utanför liggande gång, navigationsrum och radiohytt.

Från sovrumsrum skall finnas innesluten förbindelse till klosettrum och tvättrum.

Till sovrumsrum samt mäss- och dagrum samt sjukrum får ej finnas direkt ingång från torkrum, gemensamt tvättrum eller gemensamt klosettrum.

43 §

Yttervägg och väderdäck som innesluter bostadsrum med tillhörande gångar och ekonomilokaler skall vara vattentäta och på stålfartyg av stål eller annat av sjöfartsverket godkänt material.

Väderdäck som utgör tak till sovrumsrum, sjukrum, mässrum eller dagrum

skall på de delar där det vanligen beträdes, ha beläggning eller vara försett med isolering på undersidan. Beläggningen eller isoleringen skall vara godkänd av sjöfartsverket.

44 §

Golv i bostadsrum och ekonomilokal skall vara belagt med material som är godkänt av sjöfartsverket. I tvättrum, klosettrum samt inom ekonomilokaler skall beläggningen vara ytsträv. I beredningslokal för livsmedel, tvättrum, omklädningsrum, klosettrum och rum för klädvård, skall golvet vara ogenomträngligt för fukt. Är golvet belagt med golvmassa skall anslutningen till väggen vara avrundad till förhindrande av sprickbildning.

45 §

I bostadsrum och ekonomilokal skall tak, väggar och golv vara täta och släta samt ha ytbeläggning som är lätt att rengöra och ej är ägnad att hysa ohyra. I bostadsrum och ekonomilokal får innerpanel och innergarnering ej vara till sin konstruktion ägnade att hysa ohyra. Vägg som begränsar kök, klosettrum, tvättrum och torkrum skall vara av stål eller annat av sjöfartsverket godkänt material. I sovrum, sjukrum, mäsrum och dagrum och liknande rum skall väggar och tak, som är helt eller delvis av stål, vara beklädda med skivor av material, som är godkänt av sjöfartsverket. I sovrum skall vägg vara hållen i ljus färgton.

Vad i första stycket sagts skall, om det ej redan följer därav, även gälla vägg som avgränsar lastrum, maskinrum, förrådsrum och arbetsrum från bostadsrum eller ekonomilokal samt vägg som avgränsar torkrum, tvättrum och klosettrum från annat bostadsrum samt ekonomilokal.

I sovrum, sjukrum, dagrum och mäsrum får golvet ej vara byggt i skilda nivåer.

46 §

Sovrum, dagrum, näsrum, sjukrum, kök och annat rum i vilket ombordanställda regelmässigt uppehåller sig skall ha en fri takhöjd av minst 2,1 meter på fartyg med en bruttodräktighet av minst 500 registerton och minst 2 meter på annat fartyg.

47 §

Bostadsrum med tillhörande gång och ekonomilokal samt arbetsrum där arbete regelmässigt utföres, såsom kontor, radiohytt och navigationshytt, skall vara tillfredsställande isolerade mot värme och kyla.

Nedan angivna värmegenomgångstal (k-värde) får ej överskridas

Vägg mot korridor	2,0 kcal/h.m ² .°C
Bordläggning, yttervägg samt väderdäck med solskydd	0,8 "
Golv och vägg mot maskinrum, lastrum eller andra icke uppvärmda utrymmen	0,7 "
Golv och vägg mot pannrum eller panna i maskinrum	0,6 "
Golv mot det fria, golv över varma tankar samt väderdäck utan solskydd	0,5 "

48 §

I bostadsrum och ekonomilokal samt arbetsrum där arbete regelmässigt utföres, såsom kontor, radiohytt och navigationshytt skall ventilationsanordning kunna ge tillfredsställande luftväxling även när dörrar och fönsterventiler är stängda.

Försiggår luftväxling endast genom självdrag skall genomloppsarean för såväl tillloppsöppning som avloppsöppning vara minst 30 kvadratcentimeter för varje person för vilken rummet är avsett.

På fartyg med en bruttodräktighet av minst 1 600 registerton skall anordning för luftväxling i ovannämnda rum vara mekanisk.

Vid mekanisk luftväxling skall antalet luftväxlingar per timme uppgå till minst 6 (tilluft) i sovrum, pentry, mäsrum, samlingsrum och liknande samt i arbetsrum, såsom kontor, radiohytt och navigationshytt,

dock måste följande friskluftsmängder innehållas för dessa lokaler

60	kubikmeter	friskluft	per	timma	för	1	person
75	"	"	"	"	"	2	personer
90	"	"	"	"	"	3	"
105	"	"	"	"	"	4	"
25	"	"	"	"	per person när rummet är avsett för flera än 4 personer		

10 (frånluft) i klosettrum, tvättrum och rum för klädvård (sanitära utrymmen),

20 (frånluft) i kök och om erforderligt i annan beredningslokal,

3 (till- eller frånluft) i proviantrum.

Tillopps- och avloppskanaler för luftväxling skall vara så placerade att det ventilerade utrymmet erhåller tillfredsställande luftcirkulation och jämn temperatur samt att drag ej uppkommer. Tillopps- och avloppskanal får ej mynna i omedelbar närhet av sovplats. Om erforderligt skall anordning finnas för att förvärma friskluften till sovrums, pentry, mäsrum, samlingsrum och liknande rum samt till arbetsrum, såsom kontor, radiohytt och navigationshytt.

Intag för friskluft skall vara försett med dammfilter samt placeras så att insugning av avgaser från skorsten samt evakueringsluft från kök och sanitära utrymmen i möjligaste mån undviks. Då så erfordras skall särskilda åtgärder vidtagas för att förbättra rökgasernas avledning. Ventilationsanordning skall utföras och placeras så att olägenhet av buller i görligaste mån undviks.

Klosettrum skall om det är ventilerat genom självdrag vara ventilerat direkt till fria luften. Frånluftskanal från klosettrum som är mekaniskt ventilerat får ej stå i förbindelse med annan frånluftskanal än från annat klosettrum, städsåp, tvättrum, tvättstuga, torkrum, linneförråd, omformrum och liknande rum.

Kök skall ha särskilt ventilationssystem. Till detta kan anslutas ventilationskanaler från angränsande beredningslokal för livsmedel, proviantförråd eller liknande rum.

49 §

I sovrums, mäsrum, dagrum, sjukrum och liknande rum skall finnas uppvärmningsanordning av sådan kapacitet att rumstemperaturen kan hållas vid minst 18° C. Temperaturskillnaden mellan tak och golv får ej överstiga 5° C.

På fartyg med en bruttodräktighet av minst 200 registerton skall finnas central uppvärmningsanordning.

Uppvärmningsanordning skall vara så anordnad att värmen i erforderlig utsträckning sprides i rummet och så att risk eller obehag ej kan uppstå. Uppvärmningsanordning får ej placeras i besvärande närhet av huvudändan av sovplats.

Uppvärmningsanordning får ej vara av typ som kan medföra koloxidfara.

Uppvärmningsanordning skall ha erforderligt skydd mot beröring.

50 §

Fartyg som regelbundet nyttjas i fart i tropiska farvatten eller i Persiska viken skall vara utrustat med luftkonditioneringsanläggning. Anläggningens kapacitet bör vara sådan att vid utekonditionen + 35° C och 70 procent relativ fuktighet kan upprätthållas en innekondition av + 29° C och ungefär 50 procent relativ fuktighet. Vid luftkonditionering får avsteg göras från de luftväxlingstal som anges i 48 §. Dock skall de angivna friskluftmängderna innehållas.

Fartyg som avses i första stycket skall även vara försett med soltak eller soltält för uppsättning över utrymme på öppet däck till vilket besättningen äger tillträde under fritid.

51 §

Sovrum, sjukrum, mäsrum och dagrum skall ha så god tillgång till dagsljus att vanligt tidningstryck vid full dager utan svårighet kan läsas av en person med normal synskärpa.

Bostadsrum, ekonomilokaler och arbetsrum skall vara försett med lämpligt anordnad och tillräcklig artificiell belysning. I sovrums på fartyg med elektrisk belysning skall finnas läslampa vid huvudgärdens till varje sovplats.

Artificiell belysning skall bestå av allmän belysning och där så erfordras även platsbelysning.

Belysning skall vara bländfri samt fri från störande reflexer och skuggverkan. Belysning i trappa skall vara sådan att varje trappsteg framträder tydligt. Är trappbelysning ej anordnad för kontinuerlig drift, skall strömbrytare finnas i varje plan.

I sovrums, sjukrum, mässrum och dagrum skall finnas lämplig elektrisk reservbelysning.

Ljusstyrka vid artificiell belysning på olika platser ombord bör uppgå till nedan angivna värden.

Lokal	Lux	anm.
styr- och navigationshytter:		
sjökort och instrument	10	2
allmänbelysning	80	4
radiohytt	300	1
radar- och gyrohytt	10	3 och 4
maskinrum, pannrum:		
på instrumenttavlor	300	1
allmänbelysning	80	
hytter för passagerare och besättning:		
läsning och skrivning	500	1
vid speglar	300	1
allmänbelysning	80	
salonger : matsalar:		
på matbord	150	1
allmänbelysning	80	
kök, pentry	300	
badrum, toaletter:		
vid spegeln	300	1
allmänbelysning	80	
vestibuler, korridorer, trappor, hissar	80	
lastrum, vagndäck på färjor	40	

anm 1 Platsbelysning kompletterad med omgivande allmänbelysning bör användas. Med en 60 W glödlampa i en vitlackerad plåtreflektor erhålles ca 850 lux på 40 cm avstånd, ca 1 500 lux på 30 cm avstånd och ca 4 000 lux på 15 cm avstånd från skärmkanten. Allmänbelysningen skall dimensioneras, så att den ger omgivningen närmast det platsbelysta området en luminans ungefär lika med en tredjedel av synobjektets luminans.

anm 2 Rödgult ljus av sådan spektral sammansättning, som ej påverkar mörkerseendet. Reglerbar belysningsstyrka.

anm 3 Speciellt sammansatt vitt ljus, som ej innehåller de våglängder, som ljuset från radarskärmen har.

anm 4 Reglerbar belysningsstyrka.

52 §

Bostadsrum, ekonomilokaler och annat rum om så erfordras skall ha erforderliga anordningar till skydd mot råttor, insekter och andra skadedjur som kan sprida smitta och orenlighet, såsom plåtkragar vid rör genomföringar samt galler och moskitnät.

På fartyg utrustat med luftkonditioneringsanläggning får skydd mot insekter undvaras i dörröppning om dörren är försedd med effektiv dörrstängare.

Särskilda bestämmelser för fiskefartyg

53 §

Bor besättningen på fiskefartyg ombord skall fartyget ha erforderliga sovrum med sovplats för envar av besättningen.

Sovrum får ej användas till annat än bostad och skall vara avskilt från fångst- och lastrum. Sovrum skall vara skyddat mot väta och försett med lämpliga fönster eller annan anordning för Ijustillförsel. Sovrum skall vidare ha tillfredsställande anordningar för luftväxling och uppvärmning. I sovrum får finnas kokinrättning.

Uppsikt över bostadsförhållandena

54 §

Befälhavaren eller av honom utsedd befälsperson, skall åtföljd av en eller flera medlemmar av besättningen, inspektera alla till besättningens bostäder hörande rum med högst en veckas mellanrum. Resultatet av varje inspektion skall antecknas i skeppsdagboken eller, om sådan ej föres, i särskild för ändamålet anskaffad bok.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1970.

Genom denna kungörelse upphäves kommerskollegii kungörelse den 20 januari 1953 med tilläggsbestämmelser angående bostäder m. m. å fartyg för ombord anställda.

Den upphävda kungörelsen gäller dock fortfarande i fråga om fartyg till vilket kölen sträckts före den 1 juli 1970, i den mån ej sjöfartsverket bestämmer annat.

Stockholm den 19 maj 1970

ERIK SEVERIN

GÖRAN STEEN

Bengt Erik Stenmark